Τὸ αἱματηρὸν Πάσχα τῆς Ρόδου

«Δωδεκανησιακὴ» ἑβδομαδιαία Ἀθῆναι 1941 26 Ἰανουαρ.

Πρώτη Αἱματηρὰ ἐπέτειος [illegible] τὴν 16-19 Ἀπριλίου 1919 ἐν Πρωτευούσῃ τῆς νήσου Ρόδου. — Ἀπὸ πρωΐας τῆς Ἡμέρας τοῦ Πάσχα ὁ [illegible] ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τῆς Πρωτευούσης τῆς Νήσου Ρόδου [illegible] τὰς καμπάνας [illegible] ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος ἤρχισαν νὰ ἀπευθύνωσι πρὸς [illegible] [illegible] φωτὸς [illegible] τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἵνα [illegible] [illegible] τὸ σύνθημα ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως [illegible] Μητροπολίτου [illegible] Καθεδρικοῦ Ναοῦ ὅπου θὰ [illegible] [illegible] Β! Ἀναστάσεως [illegible] [illegible] ἅπαξ ἔτι [illegible] [illegible] ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως τῆς Ρόδου μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, ἀπο[illegible] [illegible] ὁποῖοι ἤθελαν νὰ [illegible] [illegible] τὰ Ἑλληνικὰ αἰσθήματα [illegible] Ἑλληνικῆς [illegible] [illegible] [illegible] τῆς [illegible] οἱ ὁποῖοι ἤθελον νὰ [illegible] πᾶσαν [illegible] τῆς Ἑλληνικῆς [illegible] [illegible] νὰ [illegible] Ἑλληνικὸς λαὸς τῆς Δωδεκανήσου [illegible] ἄλλης ἢ [illegible] ἡ Ἐθνικὴ [illegible], [illegible] [illegible] νὰ [illegible].

Οἱ Ἕλληνες τῆς πρωτευούσης [illegible] τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως [illegible] τοῦ Μητροπολίτου Ἀποστόλου ὁ ὁποῖος [illegible] [illegible] [illegible] τὸ ἀρχεῖον τοῦ [illegible] [illegible] Β. Γεωργίου [illegible] [illegible] προσπαθοῦσι [illegible] νὰ [illegible] αὐτὴ νὰ [illegible] ὑπὸ [illegible] [illegible].

(ἀκολουθεῖ)

Ἐφ' ὅσον δὲ παρήρχετο ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐπίσκεψις αὕτη δὲν ἐπερατοῦτο, τὸ πλῆθος ἀνησύχει περισσότερον γνωρίζον καλῶς πλέον τὰς δολοπλοκίας ἃς μετεχειρίζοντο συνήθως αἱ ἰταλικαὶ ἀρχαὶ πρὸς ματαίωσιν παντὸς διαβήματος, παντὸς γεγονότος, σκοποῦντες νὰ παρουσιάση ὅτι καὶ εἰς τὰ Δωδεκάνησα ὑπῆρχον καὶ Ἕλληνες ὧν τὴν ὕπαρξιν κακοπίστως ἠρνοῦντο πάντοτε ἢ ἠμφεσβήτουν οἱ Ἰταλοί. Εὐτυχῶς ὅμως τὴν δεκάτην ὥραν ἐπερατώθη ἡ ἀλλόκοτος αὕτη ἐπίσκεψις καὶ ὁ Μητροπολίτης κατελθὼν ἤρξατο νὰ ἐνδύηται τὴν κυανόλευκον στολὴν αὐτοῦ (ἣν τώρα ἀντικατέστησε διὰ στολῆς φερούσης τὰ χρώματα τῆς ἰταλικῆς σημαίας) φανεροῦσαν μετὰ πολλῆς ζωηρότητος τοὺς ἀναμφισβητήτους πόθους τοῦ ποιμνίου του καὶ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς ἐκτάκτου καὶ πρωτοφανοῦς ἐκείνης συγκεντρώσεως ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς πρωτευούσης.

Ἀφοῦ δὲ ἐπερατώθη ἡ συγκινητικὴ αὕτη τελετὴ ὁ Μητροπολίτης Ἀπόστολος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἐπισήμων, τοῦ κλήρου καὶ ἑνὸς ἀπείρου κόσμου συγκλονιζομένου ἀπὸ παλμοὺς ὑπερτάτης συγκινήσεως καὶ ἐκδηλοῦντος τὴν συνταράσσουσαν τὴν ἑλληνικωτάτην ψυχήν του, ἐθνικὴν συναίσθησιν, διὰ δακρύων, καὶ μυστηριωδῶν παλμῶν, οἵτινες οὐδέποτε ἐγκατέλειψαν τοὺς ὑποδούλους Ἕλληνας καθ' ὅλην τὴν μακρὰν περίοδον τῆς δουλείας καὶ οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ πανίσχυροι ἐκεῖνοι μοχλοὶ δι' ὧν ἐσείσθη πάντοτε, κατέπεσε καὶ θὰ καταπέση ἐντελῶς παντὸς εἴδους ζυγὸς ὅσον ἐὰν ὑπῆρξεν οὗτος βαρὺς καὶ ἐξοντωτικὸς διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Φυλήν, μετέβη εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν πληρωθέντα αὐθωρεὶ ἀσφυκτικῶς ὑπὸ τοῦ πλήθους μεταξὺ τοῦ ὁποίου διεκρίνοντο καὶ μερικὰ ὄργανα τῆς ἰταλικῆς χωροφυλακῆς ἡ ὁποία σκοποῦσα νὰ διαλύση τὸ πλῆθος ὡς φαίνεται κατὰ τὴν μελετωμένη διαδήλωσιν παρέταξε πολυπληθεῖς καραβινοφόρους πεζοὺς καὶ ἐφίππους εἰς ὅλας τὰς ὁδοὺς πέριξ τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ Οἰκήματος τῆς Μητροπόλεως.

Περατωθείσης τῆς Ἀκολουθίας τῆς Β΄ Ἀναστάσεως, ὁ Μητροπολίτης περιβεβλημένος τὴν κυανόλευκον στολήν, ἐξέρχεται τῆς ὡραίας **Πύλης** καὶ ἐν μέσῳ μυστηριώδους καὶ εὐγλώττου ταὐτοχρόνως σιγῆς τοῦ συγκεκινημένου καὶ συγκρατουμένου μετὰ δυσκολίας πλήθους, ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ μητροπολιτικοῦ θρόνου ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ὁποίου ὁ Ἱεράρχης οὗτος μὲ τὸ πελιδνὸν ἐκ συγκινήσεως πρόσωπόν του (τότε συνεκινεῖτο ἢ ἐφαίνετο τοὐλάχιστον ὅτι συνεκινεῖτο ἀπὸ τὰ μεγάλα **ἐθνικὰ ἰδεώδη ὁ Ἀπόστολος**, ἐνῷ τώρα..) καὶ μὲ τὴν κυανόλευκον στολήν του ἐφαίνετο εἰς τοὺς δακρύοντας Ἕλληνας ὡς ἄγγελος καταβὰς ἐκ τοῦ ἀπείρου κυανοῦ οὐρανοῦ ἵνα κατ' ἐντολὴν τοῦ Μεγάλου τῆς Ἑλλάδος Θεοῦ διερμηνεύση εἰς ἅπασαν

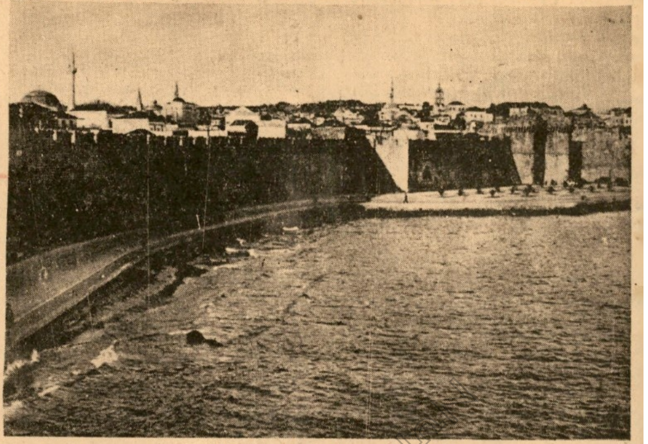

Ἄποψις τοῦ λιμένος τῆς Ρόδου.

τὴν ἀνθρωπότητα ποῖα συναισθήματα καὶ ποῖοι ἐδόνουν τὴν ἑλληνικὴν τοῦ ποιμνίου ψυχήν, ἥτις ἐν μέσῳ τῶν φοβερωτέρων πιέσεων καὶ συντριβῶν ἐπτερούγιζεν ἐνθουσιωδῶς φερομένη πάντοτε ἀκατασχέτως πρὸς τὴν ἰδεώδη καὶ ποθητὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν. Ὀλίγα λεπτὰ παρῆλθον καὶ ὁ Μητροπολίτης ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς συγκινήσεως ἀπευθύνει πρὸς τὰ ἐναγωνίως ἀναμένοντα τὴν στιγμὴν ταύτην πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα τὰ ἑξῆς:

Ἀγαπητὰ τέκνα,

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος χαιρετίζων ὑμᾶς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ηὐχόμην μεθ' ὑμῶν τῷ εἰρηνάρχῃ Θεῷ ὅπως πέμψῃ τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην καὶ ὅπως ἀξιωθῶμεν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος νὰ συνεορτάσωμεν μετὰ τῶν ἄλλων ἐλευθέρων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ὁ καλός μας Θεὸς ἤκουσε τὴν εὐχήν μας. Πολλοὶ ἀδελφοί μας ἐπέστρεφαν, περιμένωμεν δὲ μετ' ὀλίγον καὶ τοὺς ἄλλους.

Τὸ τηλεβόλον ἔπαυσε τοὺς ἀπαισίους του μυκηθμοὺς ἐξεχώρησε δὲ τὴν θέσιν του εἰς τὴν γραφίδα.

Τὰ μᾶλλον ἐξέχοντα πνεύματα τῆς ἀνθρωπότητος κάθηνται σήμερον περὶ τὴν πρασίνην τράπεζαν καὶ συσκέπτονται πῶς νὰ δημιουργήσωσι διὰ τὴν ἀνθρωπότητα εἰρήνην διαρκῆ, μᾶλλον ἡμερώτερον, φιλανθρωπότερον.

Πρὸς τοιαύτας ὑπερόχους πολιτικὰς φυσιογνωμίας ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἔχει ἢ νὰ ἀτενίζῃ μετὰ πλήρους ἐμπιστοσύνης καὶ πεποιθήσεως.

Ἡ φαεινὴ διάνοια τοῦ Ἀμερικανοῦ Προέδρου διεχάραξαν ἤδη τὰς μεγάλας γραμμὰς τῆς εἰρήνης ταύτης.

Δὲν ἀπομένουσιν εἰμὴ αἱ λεπτομέρειαι. Ἡ λαμπροτέρα δὲ γραμμὴ τοῦ Οὐϊλσωνείου προγράμματος εἶναι ἡ θεμελίωσις τῆς μελλούσης εἰρήνης ἐπὶ τῆς Ἀρχῆς τῶν Ἐθνικοτήτων.

Τί ἄλλο ὠνειροπόλησεν ἀπὸ πέντε αἰώνων ἡ Ἑλληνικὴ Φυλή; Εἰμὴ τὴν ἐθνικήν της ἀποκατάστασιν διὰ τῆς συνενώσεως τῶν διαφόρων αὐτῆς τμημάτων εἰς ἓν ὅλον συμπαγές. Καὶ ὅμως τέκνα μου ἠγαπημένα, παρ' ὅλον τοῦτον τὸν μόνιον καὶ ἑνιαῖον πόθον συμπάσης τῆς φυλῆς μας, εὑρέθησαν Ἕλληνες λεγόμενοι, τὸν ἀριθμὸν 11, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ πλαστογραφήσωσι τὴν θέλησιν ταύτην τοῦ ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς Ρόδου.

Δὲν εἶχεν ἀκόμη τελειώσει τὰς τελευταίας του λέξεις ὁ Μητροπολίτης καὶ τὸ πλῆθος, μὴ συγκρατούμενον πλέον, ἐκοπᾶ εἰς οὐρανομήκεις ἐκδηλώσεις τοῦ μεγάλου Ἑλληνικοῦ του συναισθήματος εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας οἱ ἱεροὶ θόλοι τοῦ Ναοῦ, τῆς ἐθνικῆς ταύτης κιβωτοῦ, δι' ἧς διὰ μέσου λαιλάπων καὶ τρικυμίας ἐσώθη τὸ ἐναπομεῖναν ἐκ τῆς καταστροφῆς Ἑλληνικὸν Ἔθνος, νὰ σείωνται ἀπὸ τοὺς ἐκδηλουμένους Ἑλληνικωτάτους πόθους τοῦ πλήθους καὶ νὰ ἀντηχῶσι τὸ ὑπὸ ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον:

— Εἴμεθα Ἕλληνες καὶ θέλομεν τὴν Μάννα μας.

— Ζήτω ἡ Ἑλλάς.

— Ζήτω ἡ Ἕνωσις.

— Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος.

— Ζήτω ὁ Ἑλληνισμὸς κλπ.

Τί συνέβαινε κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Μητροπόλεως εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγράψῃ καὶ ἐξιστορήσῃ τις. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ φαντασθῇ καὶ δακρύων ἐκ συγκινήσεως νὰ ἀφήσῃ τὴν ψυχήν του νὰ τὸ αἰσθανθῇ, διότι μόνον ἡ ψυχὴ μεταρσιουμένη εἶναι εἰς θέσιν νὰ αἰσθανθῇ τὸ μέγεθος, τὸ ὕψος καὶ τὴν δύναμιν τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τοῦ αἰσθήματος τοῦ δούλου Ἕλληνος, ὅταν οὗτος εὑρίσκῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλώσῃ εἰλικρινῶς ταῦτα.

Ἀκολούθως ὁ Μητροπολίτης ἐξέρχεται εἰς τὴν αὐλὴν ἐν μέσῳ τῶν διαρκῶν ζητωκραυγῶν τοῦ πλήθους, τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ τοῦτον ἐπιστρέφοντα εἰς τὴν κατοικίαν του.

Δυστυχῶς ὅμως μόλις ὁ Μητροπολίτης, οἱ πρόξενοι καὶ ὁ κλῆρος ἐξῆλθον τῆς αὐλοθύρας τοῦ Ναοῦ, διαταγῇ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς Γκορίνι καὶ τοῦ ὑπαρχηγοῦ Ἀράτα, οἱ Ἰταλοὶ χωροφύλακες διὰ ζώνης ἀπέκλεισαν τὸ πλῆθος νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Μητροπολίτην, ἵνα μὴ δῆθεν ἐπαναληφθῶσιν αἱ ζητωκραυγαὶ αἱ ὁποῖαι ἐτάρασσον τὰ νεῦρα τῶν «Φιλελευθέρων αὐτῶν Κυρίων». Τὸ πλῆθος ὅμως ὠθούμενον πρὸς τὰ ὀπίσω ὑπὸ τῶν ἐνόπλων καραβινοφόρων δὲν διστάζει νὰ ζητωκραυγάσῃ ἐντόνως ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀποδεικνῦον τοιουτοτρόπως ὁποῖοι ἦσαν οἱ πόθοι του καὶ κατὰ πρόσωπον ἀκόμη τῶν Ἰταλῶν, οἵτινες διὰ τῶν ὑπογραφῶν 17 δημάρχων τῆς Δωδεκανήσου πληρωθέντων ἢ ἐξαπατηθέντων ἐνόμισαν ὅτι ἐδικαιοῦντο νὰ ἰσχυρίζωνται ὅτι οἱ Δωδεκανήσιοι ποθοῦσι τὸν ἰταλικὸν ζυγὸν ἀντὶ τῆς ἐθνικῆς των ἀποκαταστάσεως. Ἀλλ' αἱ ζητωκραυγαὶ αὗται ἐρεθίζουσι περισσότερον τοὺς εὐγενεῖς Ἰταλούς, οἵτινες ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντες τὸν λοχαγὸν Ἀράταν τρέμοντα ἀπὸ ἀγανάκτησιν καὶ μανίαν προσπαθοῦσι νὰ διαλύσωσι τὰ διαρκῶς ζητωκραυγάζοντα πλήθη, τὰ ὁποῖα παρ' ὅλας τὰς ἀπειλὰς καὶ τὰς καταριώξεις βραδέως ἀποσύρονται εἰς τὰ ἴδια δι' ἀτραπῶν καὶ ὁδῶν ἀπομεμακρυσμένων ἀπαγορευθείσης ἐντελῶς τῆς διόδου διὰ τῆς ὁδοῦ Μητροπόλεως.

Τοσαύτη δὲ ὑπῆρξεν ἡ μανία τοῦ λοχαγοῦ κ. Ἀράτα, ὥστε δὲν ἐδίστασε νὰ ραπίσῃ σφοδρότατα ἓν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐνώπιόν του ἐζητωκραύγαζε καὶ αὐτὸ ὑπὲρ τῆς μεγάλης του Μητρὸς Ἑλλάδος. Τὸ παιδίον ὅμως τοῦτο, μόλις ἀπεμακρύνθη ὁ λοχαγὸς κατὰ δύο τρία βήματα, προσκολληθὲν εἰς τινα τοῖχον τῆς ὁδοῦ, ἤρχισε μετὰ πείσματος νὰ κτυπᾷ τὸν γρόνθον τῆς μιᾶς χειρὸς ἐπὶ τῆς παλάμης τῆς ἄλλης καὶ νὰ φωνάζῃ ταὐτοχρόνως: Ζήτω ἡ Ἑλλάς. Ζήτω ἡ Ἕνωσις.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ πλήθους, ἐξηκολούθησε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας αὐστηροτέρα ἡ περιφρούρησις τῆς Συνοικίας Μητροπόλεως, ἐν ᾗ μετὰ μεσημβρίαν εἷς νέος δεκαεπταέτης, Δημοσθένης Λοϊζίδης ὀνομαζόμενος, τολμήσας νὰ παρατηρήσῃ εἴς τινα χωροφύλακα, ξυλοκοποῦντα ἀνηλεῶς ἓν μικρὸν παιδίον, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ δέρῃ ἓν τόσον μικρὸν παιδίον, ὡδηγήθη εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας, ὅπου ἐκρατήθη ἐπὶ τέσσαρας ὁλοκλήρους ὥρας καὶ ὁπόθεν ἀπελύθη, ἀφοῦ προηγουμένως ἐξυλοκοπήθη τόσον ἀπανθρώπως καὶ ἀγρίως, ὥστε νὰ ἐκφύγωσι τὰ οὖρα του, ὑπὸ τοῦ ἰδίου λοχαγοῦ Ἀράτα, συστήσαντος εἰς αὐτὸν ἐν τέλει, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ τι περὶ τοῦ ξυλοκοπήματος εἰς τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς του.

«Δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι θὰ καταγάγωμεν ΠΛΗΡΗ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗΝ νίκην κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ».

ΤΣΩΡΤΣΙΛ